

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suaui Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XIX. Initia haeresis Zuinglianae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

Initia heresis Zuinglianae.

LVtheri exemplum in Germania effecit, quod in seditionibus fieri solet, vt alia ex alia concitetur, cum homines factiosi haud vniquam desint, qui per speciem reuocandi populos in libertatem, sibi ambiunt principatum tum potentia, tum doctrina; animosque ad illum affectandum excitant in iis, qui in aliis euentum prosperum animaduertunt.

Hanc propensionem animi fouebat Vlricus Zuinglius, obscuro natus genere in Heluetia, sed ingenio aptissimo ad omnes disciplinas addiscendas, adiutus etiam idonea corporis habitudine ad exercendas maxime actiuas, & ostentandas maxime contemplatrices. Variis se linguis instruxerat, ac eruditione multiplici; atque vt pollebat gratia atque facundia, validissimis in populari dominatu illecebris, amorem atque commendationem apud suos ciues sibi comparauerat. Ferunt illum iam inde a puero in familiaribus sermonibus nihil ardentius, nihil crebrius anhelasse, erumpentibus ab intimo votis, quam aliquam sibi viam aperire ad nominis immortalitatem. Militia Ecclesiastica nomen dedit, cui fatale quasi quiddam est, atrociora vulnera a suis accipere. Hic post administratam animarum curam in aliis obscurioribus locis, Parochi munus obtinuit Tiguri, quod oppidum inter primaria, vni ex Heluetiae Tribubus nomen fecit. Cum itaque nouitatis Lutheranae rumor hic personaret, a Zuinglio repercussa est Echo, eam laudibus extollente. Lutheri tamen defectionem ita laudabat, vt æmulum se, non discipulum profiteretur. Quare perditè exæstuans ambitione attollendi, non subsequendi vexilli, gloriatur se, cum primùm in Ecclesiam inuectus est, ne vllum quidem rumorem de Luthero inaudiuisse; cuius facinoris primordia eius affecta tribuunt anno 1516. At si non hæresim a Luthero, audaciam certè didicit; eius namque vox sonum edidit nullum, aut certè surdum, nisi præcinnente Luthero. Quinetiam post infaustos hæresis Lutheranae natales, narrant ann. 1518. die festo S. Michaëlis in Eremita templo, vbi ille curabat antequam ad Tigurim gradum faceret, suam prædicationem exorsum cum ea ambiguitate, quæ formidinis idioma est. Patientius eam profitebantur ipsius discipuli, minus quippe per ætatem cauti, magisque arrogantes. Deridebat ille Indulgentias, vota, dona templis largita, quin & ipsa templa; quippe

1519.

cum Deus ubique esset, nec peculiarem sibi sedem usquam figeret. Venerationem erga Sanctos improbabat, perinde ac honoratio illa detraheretur Deo, quia illis impertiebatur. Asserebat ad ea usque tempora Euangelium nondum fuisse denuntiatum, cunctis sub infidelitatis tenebris vitam ducentibus. Aiebat tamen, etiam sub infidelitate posse vnumquemque salutem adipisci: & cum Lutherus solam fidem exigeret ad consequendam salutem, Zuinglius contra minimè necessariam existimabat; adeoque non minus cælestis gloriæ compotes credebatur Ouidium ac Martialem, quàm eos quos uti cælestes veneramus; tametsi hoc ipsum postea nifus est

^a In libro inscripto, *Declaratio peccati originalis.*

^b Vide inter recentiores Io. Martinum de Ripalda de Ente supernaturali, & contra Michiëlem Baium. c. 5. Ianuarij in lb. 4. Diplomatum secretorum Leonis.

^a temperare, falsâ potiùs quàm hæreticâ doctrinâ asserens, potuisse eos homines ob Christi merita obtinere cognitionem aliquam Dei, prout est auctor naturæ, quæ laxiori quâdam significatione nomen Fidei mereretur, & cui vis inesset eos promouendi ad honestos actus, ipsorumque saluti sufficientes. Quod redigi posset ad quorundam ^b Scholasticorum opinamenta, nisi deprauasset impiæ falsitatis adiectu. Postremò, discrimen quodcumque inter Romanum Pontificem & Episcopos, inter Episcopum & Sacerdotem, inter Sacerdotem ac laicum, repudiabat.

Tigurim postea profectus, ut modò scripsimus, illud hæresis suæ domicilium elegit, quemadmodum elegerat centum ante annos Arnaldus Brixienfis; cœpitque eam in vulgus edere initio anni 1519. Demandarat ^c Romanus Pontifex Indulgentiarum promulgationem in ditone Heluetiorum Francisco Lichetto Brixienfi, Ordinis Minorum Generali Visitatori, celebrique Theologo, à quo suffectus est quidam Samson eiusdem Ordinis. Hic Tiguri exorsus administrationem muneris sui, magno cum pietatis sensu fuit à Tigurinis exceptus: sed illicò in illum Zuinglius iuxta se gessit ac Lutherus in Tetzeliu. Hoc etiam in loco labitur Suis fides, dum Samsonis aduentui, adeoque Romanæ auiditanti colligendæ pecuniæ, nouam Zuinglij hæresim adscribit; quæ reuera orta fuerat priùs quàm Samson eò peruenisset, neque primordia, uti Lutherana, ab argumento Indulgentiarum accepit, sed ab alijs pluribus grauioribus, maximeque diuersis dogmatibus. Memorata hæresis corpus Reipubl. Heluetiorum in partes discedit, æquè ac Lutherana corpus Imperij Germanorum. Sed hæc ad se nos reuocat, vnde primam ac præcipuam traxit originem huius Historiæ argumentum.

CAPVT